

STAV PŘED OBNOVOU

NÁHROBNÍK PŘED ZÁVĚREČNOU FÁZÍ RESTAUROVÁNÍ

TIP

Obnova náhrobku rytíře Hrzána z Harasova

Pšovka – okrašlovací spolek Kokořínska se již přes 20 let věnuje záchraně a údržbě drobných sakrálních a přírodních památek. Z jeho popudu byla v roce 2025 dokončena restaurátorská záchrana renesančního náhrobního kamene a erbovní lilie ve zdi márnice v obci Kruh.

TEXT KRYŠTOF HAVLICE
FOTO KRYŠTOF HAVLICE, ELIÁŠ HAVLICE

Malebná vesnička Kruh v Podbezdězi s počátky sahajícími do 14. století se nachází v oblasti Housecké vrchoviny z jedné strany při výjezdu z kokořínského údolí u hradu Houska a z druhé z planiny od Bezdězu a Polomených hor. Obec leží v Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj. Sídlo je vesnickou památkovou zónou, v jižní části vsi jihozápadně od areálu vrcholně barokního kostela sv. Vojtěcha stojí hřbitov s márnicí.

Přízemní zděný objekt je umístěn při jihovýchodním obvodu ohradní zdi z pískovcových kvádrů. K její stavbě byl patrně využit materiál staršího kostela, který byl do roku 1778 součástí prostoru dnešního hřbitova. Nalevo od vstupu do márnice je vsazen renesanční náhrobník Hrzána z Harasova, napravo od vstupních dveří je situován erb. Šlechtický rod Hrzánů vlastnil od roku 1502 mimo jiné nedaleký hrad Houska. Bedřich

Bernau ve vlastivědném spise Politický okres Dubá z roku 1888 uvádí, že dílo je připomínkou původního svatostánku.

Obdélný figurální náhrobek z jemnozrnného pískovce má po obvodu výrazný rám s problematicky čitelným nápisem. Vnitřní obdélná část je mělce zahloubena a vyplněna postavou zemřelého oděného do plátové zbroje. Hlava s rameny spočívá na rozměrném polštáři, v rozích zdobeném výraznými střapci.

Kvůli degradovanému materiálu, četným trhlinám a šupinovému oddělování vrchních kamenných vrstev byl v souladu s požadavky památkové péče vypracován restaurátorem a kamenosochařem Miroslavem Kroupou návrh na restaurování a konzervaci. Zahrnoval mechanické a chemické očištění, injektáž trhlín, zpevnění materiálu, doplnění chybějících kamenných částí zejména v trhlinách, hydrofobní ošetření a barevné retuše povrchu.

Celkové náklady akce činily téměř 69 tisíc korun. Ve veřejné sbírce se vybralo celkem 31 tisíc korun, zbytek uhradili donátoři a sponzoři. Římskokatolická církev coby vlastník ani obec se na procesu rekonstrukce finančně nepodílely. ■

www.psovka.cz
www.kruhvypodbezdezi.cz